

Ekler Andrea
(1971, Budapest) kritikus,
irodalomtörténész, szer-
kesztő, József Attila-díjas

Ekler Andrea

Aki számára nincs elveszejtett idő

Az örökifjú Szakolczay Lajos köszöntésére

Vannak emberek, akik a sors által rájuk mért terhek alatt sem roskadnak össze, megőrzik hitüket, ragaszkodnak ideáikhoz, értékrendjük-
höz, erőt és derőt sugározva élnek a hivatásuk-
nak. Ilyen ember Szakolczay Lajos is.

A szegénység, az őszinteségből fakadó szóki-
mondás, az újabb és újabb állásokból való eltávo-
lítás, az állandó egzisztenciális fenyegetettség
sem akadályozta meg abban, hogy ismeretekre,
műveltségre és tudásra éhesen önmagát képez-
ve (mivel az egyetemre politikai okok miatt
nem vették fel) a különböző művészeti ágakkal
(főként az irodalommal, a színház- és képzőmű-
vészettel) foglalkozhasson. A kisgyermekként
konyhában olvasott könyvektől szerkesztősé-
gekig (Új Írás, Budapest, Kortárs), megszámlál-
hatatlan publikációig, a 20–21. századi magyar
irodalom és képzőművészet egyik jelentős ér-
telmezőjeként, kutatójaként a Széchenyi-díjig
vezetett az útja. Könyvei (pl.: *Dunának, Oltnak*,
1984; *Ötágú síp*, 1989; *Kötél homokból*, 1994;
A csavargó esztétikája, 1996; *Korfordaló*, 1999;
Kikötő, 2006; *Erdélyi ősz*, 2006; *Sorsszerűség,*
álmok, etika, 2012; *Valóságlátomás*, 2014; *Nagy-*
bányától Picassóig, 2015; *Időlámpa. Összegyűjtött*
művészeti írások, 2011–2013, 2016; *Korunk far-*
sangja, 2016; *Jövőben a múltunk*, 2016) válasz-
tott missziója, a mindenkori, határainkon belül
és azokon kívül élő magyarság szolgálata, az
értékközlés és -átadás belső igényének jegyében
születtek. Az indíttatás, elhivatottság, szakírá-
nyú tehetség, elmélyült tudás mellé kitartás,
szorgalom és önzetlenség is társult, ez tette hi-
telessé a megfogalmazott gondolatokat tudomá-

nyos és emberi szempontból egyaránt. Könyv-
terjedelmű mélyinterjúi (*Nekünk ilyen sors ada-*
tott. Beszélgetéssportré Csoóri Sándorral, 2006;
Ameddig temetetlen holtak lesznek. Beszélgetés-
portré Nagy Gáspárral, 2006) a kutatók számá-
ra megkerülhetetlen alapművek. Levelesládája
a 20. század második felének és a 21. század
elejének irodalmi, művészeti kincsesládája. Eb-
ből nyújtanak ízelítőt a *Szakolczay levelesládája*
(2016) és a most megjelent „*Szólíts nyugodtan*
Gyurkának” (2021) című kötetek. Azt hiszem,
senki sem tudja pontosan, hány kiállítást nyi-
tott meg, hány képzőművészt örvendeztetett
meg azzal, hogy alkotásaikat az ő szemén ke-
resztül is láthatták.

Mit is kívánhatnék még a Magyar Napló
szerkesztősége nevében? *Magamban bíztam...*
című ars poeticájára visszaülve azt, hogy gon-
dolatai továbbra se az *azután*, a *nem-lét* körül
forogjanak, hanem a mindenkori jelenben élve
járja tovább a kiállítótermet, a színházakat,
barangoljon tovább könyvről könyvre. Újabb
írások alkotásával éljen az *önkifejezés misztiká-*
jával, fiatalodjon tovább, hogy kihasználva a 24
óra valamennyi percét, Kós Károly szavai sze-
rint „építhessen”, folytathassa azt a szolgálatot,
amely *gyönyörűséget és kitüntetést* jelentett szá-
mára eddigi pályája során. Folytassa azért is,
mert sokaknak ettől lesz *boldogabb a nyara* és
kevésbé zimankós a tele. Megköszönve, hogy fo-
lyóiratunkban megjelenő írásaival is örömet
szerez olvasóinknak, kívánunk tehát még sok
örömteli találkozást, kincsfeltáró utazást,
mindehhez időt és egészséget! Isten éltesse!